

Elismerés a kiváló MHSZ-munkáért

Több ezer klubtag, vezető és sok száz társadalmi aktív képviselőt tartottak tanácskozást tegnap Szegeden, az MHSZ Csongrád megyei székházában. Jánoska Gergely alezredes, a szövetség megyei titkára értékelte az 1971. évi munkát, az idei célokat, amelyekről lapunkban már részletesen beszámoltunk. Az ülésen dr. Csonka Tibor ezredes, az MHSZ országos főtítkárhelyettese ismertette az országos központ véleményét. Egyebek között megállapította: jobban igazodtunk a néphadsereg igényeihez, de ez a követelmény 1972-ben még inkább fennáll. A főtítkárhelyettes elismerését fejezte ki az MHSZ Csongrád megyei vezetőinek, aktivistáinak, és közölte, hogy az országos központ a Csongrád megyei MHSZ-munkát a leg-

eredményesebbnek minősítette. Végül átnyújtotta azokat az elismerő okleveleket, amelyeket a szövetség főtítkára, Kiss Lajos vezérőrnagy a kiemelkedő munkát végző Csongrád megyei MHSZ-szakági vezetőknek adományozott.

Felszólalt a tanácskozáson dr. Kovács Lajos, a megyei pártbizottság osztályvezetője is. Tolmácsolta a pártbizottság elismerését, és kijelentette: az eredmények mögött igen sok fáradság áll, és azt is figyelembe kell venni, hogy a növekvő követelményekhez még csak részben sikerült megteremteni a szükséges feltételeket. Ezért a központi intézkedések mellett még jobban kell támaszkodni a helyi szervek együttműködésére, a honvédelmi nevelés színvonalának emeléséért.

Geológusok vezetőség-választása

Tegnap délután Szegeden, a József Attila Tudományegyetem Ady téri épületében vezetőségválasztó ülést tartott a Földtani Társulat Alföldi Területi Szakosztálya. Először az elmúlt három év munkájáról hangzott el beszámoló, amelynek kiemelkedő eseménye volt a magyar-jugoszláv geológustalálkozó, és az egyhetes geológustovábbképző tanfolyam. Ezt követően megválasztották az új vezetőséget, amelynek elnöke dr. Balogh Kálmán tanszékvezető egyetemi tanár, titkára dr. Mezősi József docens. Az elnökségben helyet kaptak a debreceni egyetem és a szolnoki, szegedi, orosházi olajipar szakemberei is. Az ülészakot követő megbeszélésen dr. Jancsik Béla geológus a földtani expedíció tapasztalatai Mongóliában címmel tartott beszámolót.

Mindenki fóruma

Mit lehet nem? Mit legyen? Mikor? Miért? VALASZOK A TANACSTAGOK BESZÁMOLÓIN ELHANGZOTT KÉRDÉSEKRE

A lakóházak felújítása és karbantartása véget nem érő folyamat. Mindig kopik-romlik valahol valami, így a bejelentések áradatával bombázza a lakosság az IKV-t. A tanácstag-beszámolókon is nagyon sok panaszt fogalmaztak jegyzőkönyvbe. Ezek ugyan nem tartoznak ide közvetlenül, mégis szántunk rá időt. Dr. Csikós Ferenc, a városi tanács vb-titkára, Tölgyesi Béla osztályvezető és Korek Józsefné dr., az I. kerületi tanács hivatalt elnöke jelenlétében Kószó József, az IKV igazgatója válaszol a lakók kérdéseire. A tanács képviselői az általános kérdéseket és a hatósági intézkedést igénylő ügyekben adnak felvilágosítást.

nácstag beszámoló pedig egy van egy esztendőben. Így a lakosság nagyobb közösséget érintő ügyekre kell fenntartani.

— Az IKV munkájának tipikus vonásait természetesen joggal tartjuk közügynek: terveit, eredményeit, lehetőségeit és mulasztásait egyaránt.

Felújításra 121 millió

— Lakóház-felújításra az IKV-nak az idén 121 millió forint áll rendelkezésre. Ennek az összegnek a felhasználása a nagy gond, mert az építőipari kapacitás közismerten kicsiny az igényekhez képest.

— Tervünk és pénzünk van, a vállalkozók keresése szüntelenül folyik.

— A Szegedi Magas- és Mélyépítő Vállalat feladatkörét a tanács úgy határozta meg, hogy elsősorban városi érdekek szolgálatába kell állítania erejét. Ezért a vállalat főfeladatává munkaszervezőket és a gazdaságtalankokat fölmondta, vállalva a tanácsal a kötbéreket is. A lakóházak felújítása ugyanis végtelenül fontos érdek.

— A felújítási terveket viszont jórészt át kell dolgozni, mert 2-3 év alatt elavulnak.

Új házakat tatarozni?

— Sokan sürgetik a lakóépületek felújítását, mint pl.

a Gogol u. 28. sz. alatti lakók. Tényleges szükségletet fogalmaznak meg. A felújítás legnagyobb akadálya még ma is a váltólakások hiánya. Sajnos, igen hosszú időre kötik le az építkezési késékek az váltólakásokat — olykor két és fél-három esztendőre is.

— A Gogol u. 28-ban az idén a legszükségesebb munkákat elvégezzük.

— Az Oskola u. 8-10-12. sz. épületek homlokzata valóban javításra szorult, pedig alig tízevesek. Ugyanúgy, az úgynevezett Sellőház is. Lehetséges, hogy még ebben az évben nekikezd az IKV az Oskola utcai házak külső tatarozásának, de az öt éves tervben bizonyosan elvégezteti. A Sellőház homlokzatát is felújítjuk. Erre 1 milliónál nagyobb költség szükséges végleges, tartós homlokzatiépítésre.

Megjegyezhetjük az IKV gondjához: Ezek a példák figyelmeztetnek, hogy csak tartós külső pucolással szabad építkezni, mert a későbbi tatarozás többé kerül. 25-30 évet viselő homlokzati-képzés gazdaságosabb. Ha annak idején a külső pucolásra szánt összeget valaki nem húzta volna ki az építés költséglistájából, most nem röstellkednénk a Sellőház és az Oskola utcai házak „rongyossága” miatt. A tanulságos példa azt igazolja: az olcsóbb megoldás néha drágább!

Legyen Szegednek „tájmúzeuma”!

Adjon otthon Szeged a parasztfestők múzeumának — javasolta Kulka Eszter a minap a Délmagyarország hasábjain. Szerinte a parasztfestők képeit egy alsóvárosi napsugaras oromzatú házban kellene elhelyezni, amely — így berendezve — nagy idegenforgalmi vonzerőt jelentene városunknak. Javaslátát örömmel olvastam, és szeretném néhány észrevétellel megtoldani.

Múzeumaink több vidéken évek óta munkálkodnak szabadtéri néprajzi egységek létrehozásán. Zalaegerszegen megnyílt a göcseji falumúzeum, készül a Baranya, Vas és Szabolcs-Szatmár megyei „Skanzen”, Szentendre határában pedig több éve folyik az országos néprajzi falu telepítése. Csongrád megyében még nem indult el hasonló kezdeményezés — kérdéses, tudnánk-e még tájunkon a fentiekhez mérhető produkálni? — épp ezért nagyon fontosnak érzem néhány népi építészeti emlékünkhelyszínen való megőrzését. E teendőink közül talán legsürgősebb volna, hogy megfelelően dokumentáljuk — magunk és utódaink számára — a szegedi és környékbeli parasztság hagyományos kultúráját, életformáját. Az idevaló nép egyik nagy teljesítménye, a paprikatermelés és -feldolgozás fölvirágoztatása éppen Alsóvároshoz, és az onnan kirajzó tanyaiaikhoz fűződik. Mi őrizhetné hívebben a szegedi paprikások dolgos nemzedékeinek múltját, mint egy alsóvárosi parasztház, ahol

mindennapi környezetüket — s a portán levő melléképületekben munkaeszközöket — is be tudnánk mutatni?

De hisz éppen ez a múzeumok feladata — vethetné ellen valaki. Igaz, a múzeum összegyűjtötte a paprikások valahány szerszámát, fényképek készültek munkájuk minden egyes fázisáról, kiállításra be is mutatjuk legtovább — de ez a mai, a holnapi, s azutáni kívánalmakhoz képest korántsem elegendő. A városunkban megforduló igényes látogató többet kíván — mert mást már többet kap. A szegedi múzeum ugyan egy múlt század végi kisparaszt-ház belsejét is berendezett, de a paradí palóház, a tihanyi halászcéház, és más „tájházak” ismeretében tudjuk, hogy a múzeum kiállítás nem vetekedhetik azzal az élménnyel, amit egy korabeli, szakszerűen helyreállított, eredeti bútorkkal berendezett parasztház nyújtani tud.

Miért tartom egy alsóvárosi napsugaras ház megőrzését különösen sürgősnek?

Mert Szegeden igen felgyorsult az átépítkezés folyamata. Igényesebbnek lettünk, s aki csak teheti, nemcsak jobban, szebben is kíván élni: új házat épít, vagy legalább átépíti, korszerűsíti régi lakóházát. Falun ezt városiasodásnak szoktuk nevezni, Szeged-Alsóváros pedig — ez a múltban paraszti városrész — lépést tart a mindennapi kibontakozó folyamattal. Alsóváros napsugaras oromdíszítésű házairól az utóbbi három évtizedben négy, nem hivatalos statisztika is készült. Az 1940-es években Bálint Sándor vette számba őket, 1957 őszén magam jártam végig utcáit, 1963-ban az építőipari technikum három diákja, 1971-ben pedig a Tömörkény gimnázium egy tanulója térképezte föl a városrészt. Hadd említsem csak az első és a legutóbbi fölmérés adatait: a

40-es években a napsugárdíszes házak száma 318 volt, tavaly mindössze 153.

A tennivaló sürgősségét érezve, múzeumunk a múlt évben javaslatot tett a városi tanácsnak egy Pásztor utcai napsugaras ház megvétele. A vásárlás akkor építészeti szakemberek véleménye miatt elmaradt. Most Kulka Eszter a magyar parasztfestők múzeumának ajánl egy alsóvárosi parasztházat. A szegedi paprikatermelő társadalom múltba vezetett életformájának: régi házberendezésének és sajátosabb munkaeszközeinek ottani bemutatása ennek nem mond ellent. Sőt! Képzelnék el az algói Süli András képeit — pl. érzékletes, tárgyas szobabelső-ábrázolásait — egy alsóvárosi parasztház fehérfalú szobájában, ahol szinte ugyanazok a bútorok: a párnákkal megrakott ágy, a faragott tükrös, a kecskelábú szék, a szubliót alkotják a berendezést. Azt hiszem, Süli képeinek keresve sem találhatnánk jobb otthont. A népelet tárgyi hagyatékai és a paraszti művészet alkotásai — az ihlető, megfestett valóság és a műalkotás — így közös otthonba kerülnek, sajátos élményt nyújthatnának — talán Szegeden először.

Juhász Antal

Népfronttanácskozás Béketelepen

Lakóterületi népfrontbizottságuk újjáválasztására gyűltek össze tegnap, pénteken este Béketelep lakói a pártbizottsági ház nagytermében. A négyévi munka után lemondását benyújtó, régi bizottság nevében Balázs Imre mondta el a titkári beszámolót, majd számos hozzászólás után a gyűlés 35 tagú új bizottságot választott. A béketelepi népfrontbizottság elnöke ismét Nagy István, titkára ismét Balázs Imre lett.

A telep lakosságának a népfront iránti bizalma nemcsak abban jutott kifejezésre, hogy egyhangúlag szavazott az új bizottság mellett, de abban is, hogy zsűfoglalást töltötte a terület: minden tizedik béketelepi ott volt a gyűlésen. Béketelepen pedig immár 1200 lakosa van. A beszámolóból s a hozzászó-

Munkásvédelem a MÁV-nál

Az üzemi balesetekről tárgyalt pénteken a Vasutasok Szakszervezetének Elnöksége. Megállapították, hogy az utóbbi években csökkent a vasúti üzemi, s ezen belül a halálos balesetek száma. Tavaly 3134 üzemi baleset történt, 119-cel kevesebb, mint egy évvel korábban. Az előző évektől eltérően a halálos balesetek száma sem nőtt, sőt eggyel csökkent. Ez annak az eredménye, hogy a vasút — a munka veszélyességét is figyelembe véve — hatékonyabb intézkedéseket tett az üzemi balesetek megelőzése, s a biztonságos munkavégzés feltételeinek megteremtése érdekében.

lásokból is az tűnt ki, hogy amikor társadalmi munkában kellett segíteni a telep fejlődését, mindenkire lehetett számítani.

A fagyok több helyen megviselték a vetést

Csongrád megyében a hótakaró nélküli földeket ért fagyok miatt többször is ellenőrizték az őszi vetések áttelelését a gazdaságok. Amíg korábbi megfigyeléseik egyáltalán nem utaltak károsodásra, a legutóbbi vizsgálatok során megállapították, hogy a fagyok sok helyen megviselték a gabonát. Hódmezővásárhely, Sentes, Makó határában egészen szem-

Fiatal, de nem kezdő Új igazgató a Juhász Gyula művelődési házban

A Juhász Gyula Művelődési Központ új igazgatója Vida Józsefné. Fiatal, de nem kezdő a szakmában. Évekig a csanyteleki művelődési otthon igazgatója volt. Új munkahelyén első feladata az ismerkedés. Nem annyira a várossal, hanem az intézményekkel és szervezetekkel, amelyekkel jó kapcsolatokat kíván teremteni. És természetesen „örökségével”: magával a házzal, az eddigi munka kisebb-nagyobb eredményeivel, a működés feltételeivel, a közönnyel.

— Lelekes kis csoportokat találtam itt. Igazi társadalmi munkásokat, akik nem igényelnek különösebb noszogatást. Ellenkezőleg, újabb és újabb ötletekkel jönnek, öntevékenyek, mozgékonyak. Különösen a munkáskörös és a gyűjtőklub tevékenységét tartom jelentősnek — mondja az igazgató, immár jól tájékozottan.

— Egy dolog nagyon hiányzik. Fiatalokat keresek

sokkal többnek kellene ide járni. Nem tudom elképzelni nélkülikül a munkámat. Ezért szerepel tervem között az első helyen egy ifjúsági klub életrehozása. Ifjúságunk, ipari tanulók fóruma lenne, már felvettem a kapcsolatot az intézetekkel. Persze, ehhez kulturáltabb környezet kellene. Amit saját erőből meg tudunk csinálni, az csak csinosítás értékű. Rendbe kellene hozni az alsó klubtermet..., de az egész házat.

Félve mondja, ismeri a körülhatárolt lehetőségeket. Mégis, az új ember türelmetlensége vibrál a hangjában, amikor kijelenti: „Van nekem nagyobb tervem is, amelvényről még korai lenne beszélni. Szeretek gyorsan dolgozni, de... előbb jön a kevésbé látványos, nehézkesebb munka: a lehetőségek tágtátsa.”

S. E.

HIVATAL keres a „Sárga” újföldtelepen — lehetőleg vízparton vagy ahhoz közel —

3—6 helyiségből álló hétvégi pihenőt megvételre vagy bérbe

Aradásszint feletti építménnyel rendelkezők előnyben. Ajánlatokat: Szeged, Pf. 470-re kérünk.

Az Autóközlekedési Tanintézet Csongrád megyei iskolájánál, Szeged, Párizsi krt. 16.

február 14—19-e között az ügyintézés, félfogadás szünetel